

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobců **a) Ing. J. N.** a **b) M. N.**, společně zastoupených Mgr. Štěpánem Ciprýnem, LL.M., advokátem se sídlem Praha 2, Rumunská 1720/12, proti žalovanému **Krajskému úřadu Středočeského kraje**, se sídlem Praha 5, Zborovská 81/11, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2023, č. j. 43 A 57/2022 - 42,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá .

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Jílové u Prahy ze dne 26. 7. 2021, č. j. MJuP/06661/2021 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) byla podle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), ve spojení s § 149 odst. 4 správního řádu zamítnuta žádost žalobců o dodatečné povolení staveb „z.“ (dále jen „stavby“) na pozemku parc. č. XA v k. ú. P. (veškeré dále uvedené pozemky se nachází v tomto k. ú. - pozn. NSS), a to na základě negativního závazného stanoviska Městského úřadu Černošice, odboru životního prostředí, jako orgánu státní správy lesů (dále jen „odbor ŽP“) ze dne 21. 12. 2020, č. j. MUCE 166576/2020 OZP/L/Mi (dále jen „závazné stanovisko“). Proti prvostupňovému rozhodnutí podali žalobci odvolání, na jehož základě opatřil žalovaný podle § 149 odst. 7 správního řádu potvrzující závazné stanovisko Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství,

jako orgánu nadřízeného orgánu státní správy lesů (dále jen „krajský úřad“), ze dne 29. 4. 2022, č. j. 053594/2022/KUSK (dále jen „potvrzující závazné stanovisko“). S ohledem na potvrzující závazné stanovisko, které bylo opětovně zamítavé, žalovaný odvolání zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí.

[2] Rozhodnutí žalované napadli žalobci u Krajského soudu v Praze žalobou, kterou krajský soud jako nedůvodnou nyní napadeným rozsudkem zamítl.

[3] Ke zjištěnému skutkovému stavu krajský soud uvedl, že orgány státní správy lesů vytvořily v závazných stanoviscích komplexní obrázek o dané lokalitě, zjistily vzdálenost posuzovaných staveb od lesa a ve svých úvahách zohlednily také existenci lesní cesty. Krajský soud se následně vyjádřil k jednotlivým námitkám.

[4] K problematice odstupu staveb od pozemků plnicích funkci lesa krajský soud uvedl, že *absolutní výšková bonita* tamního lesního porostu činí 28 metrů, což je také minimální přípustný odstup staveb od lesa. Posuzované stavby se nachází 1,5 metru od 3 metry široké lesní cesty; za touto lesní cestou se již nachází hranice pozemků plnicích funkci lesa. I za předpokladu, kdy by správní orgány zahrnuly do odstupových vzdáleností i lesní cestu, nebyla by dodržena minimální odstupová vzdálenost, tj. 28 metrů. Odbor ŽP dále uvážil o možném ovlivnění mikroklimatu a uzavřel, že zastavěné plochy mohou způsobit změnu vlastností půdy, čímž mohou zhoršit vsakování vody a zvýšit v ní akumulaci tepla; tyto skutečnosti mohou přispět ke chřadnutí lesa. V potvrzujícím závazném stanovisku krajský úřad doplnil, že ovlivnění mikroklimatu není zanedbatelné, neboť zastavěná plocha obou posuzovaných staveb je při svém součtu značná.

[5] K námitkám týkajícím se charakteru lokality, krajský soud uvedl, že žalobci neuvedli žádné konkrétní stavby, které mají dle jejich názoru škodlivější vliv na les, než posuzované stavby; jednalo se o obecnou námitku, kterou se nebylo možné blíže zabývat. Krajský soud s tímto posouzením souhlasil a dodal, že i za předpokladu, kdy by žalobci takové stavby specifikovali, nemohly by se orgány státní správy v rámci závazných stanovisek dle § 14 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (dále jen „lesní zákon“) touto otázkou blíže zabývat, jelikož jejich úkolem je posouzení ochrany lesa, nikoli charakteru lokality. Pro vydání závazného stanoviska byl proto podstatný jen vliv staveb žalobců na les.

[6] K riziku záplav, které má být dle žalobců vyšší než riziko pádu stromů, krajský soud souhlasil s odborem ŽP, že k posouzení této otázky nebyl kompetentní. Dále uvedl, že v případě, kdy mohou být stavby na pozemku ohroženy jak povodní, tak padajícími stromy, nemají stavebníci nárok na umístění staveb v té části pozemku, která je pro ně méně riziková. Dotčené orgány nemohou vydat stanovisko, v němž by uvedly, že umístění stavby v některé části pozemku je méně rizikové, než v jiné části; takové srovnání leží mimo jejich kompetenci. Ani stavební úřad není oprávněn provést srovnání uvedených rizik, jelikož hodnotí, zda určitá stavba může v daném místě existovat na základě hledisek uvedených ve stavebním zákoně. Nevyžádání vyjádření vodoprávního úřadu proto nepovažoval krajský soud za pochybení. Pokud jde o riziko pádu stromů mimo les, zde krajský soud souhlasil s žalovaným, že příslušným orgánem je orgán ochrany přírody, nikoli orgán státní správy lesů. I pokud by zákon stanovil, že má být ve věci vydáno závazné stanovisko orgánu

pokračování

ochrany přírody, nic by se nezměnilo na posouzení věci, neboť žádost byla zamítnuta (již) na základě negativního závazného stanoviska orgánu státní správy lesů. Ani tuto námitku proto krajský soud neshledal důvodnou.

[7] Dále žalobci namítali, že orgány státní správy lesů vycházely jen z *absolutní výškové bonity* (tj. z výšky stoletého stromu), aniž by zohlednily jiné konkurující zájmy, k čemuž odkázali na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2017, č. j. 45 A 55/2015 - 37 (následně aprobovaný rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2018, č. j. 10 As 305/2017 - 57; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž krajský soud vyslovil nezákonnost závazného stanoviska z důvodu nezohlednění konkrétních skutkových okolností tehdy projednávané věci. Krajský soud neshledal tento rozsudek na nyní projednávanou věc příslušným, neboť v odkazované věci žalobci svědčilo bezmála třicetileté legitimní očekávání, že bude moci na svém pozemku umístit stavbu, přičemž srovnatelné stavby byly v dané lokalitě povoleny. Existoval zde proto konkurující zájem, jemuž zájem na ochraně lesa musel ustoupit. To však nebylo možné srovnat s nyní projednávaným případem, neboť žalobci se domáhali dodatečného povolení staveb, které realizovali v rozporu s pravidly stavební kázně; nesvědčilo jim proto žádné legitimní očekávání a ani žádné významné okolnosti, které by představovaly konkurující zájem, netvrdili. Odbor ŽP proto posoudil věc správně, pokud primárně posuzoval zájem na ochraně lesa vyjádřený odstupovou vzdáleností.

[8] Krajský soud poukázal naopak na to, že Odbor ŽP v závazném stanovisku poukázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2017, č. j. 46 A 117/2015 - 60 (aprobovaný rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2018, č. j. 1 As 2/2018 - 37), v němž byla řešena obdobná problematika dodatečného povolování staveb v těsné blízkosti lesa. Učinil tak nikoli z důvodu srovnatelných skutkových okolností, nýbrž z důvodu zde uvedeného právního výkladu problematiky odstupových vzdáleností a s tím související možnosti uložit opatření dle § 22 lesního zákona. Ve výše uvedeném rozsudku kasačního soudu č. j. 1 As 2/2018 - 37 byl také vyzdvižen princip prevence, kdy s ohledem na budoucí vývoj lesního porostu a s ohledem na blízkosti lesa a staveb (a jejich charakter), je nutné zohlednit možnost vzniku budoucích rizik. Je proto dostatečné, pokud orgány státní správy lesů zmínily možné negativní vlivy staveb na les. Rovněž odbor ŽP respektoval požadavek formulovaný v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2008, č. j. 5 As 40/2008 - 52, dle kterého je nutné každou stavbu posoudit ve vztahu k charakteru dotčeného lesa, způsobu lesního hospodaření a charakteru předpokládané stavby. Krajský soud proto uzavřel, že ze závazného stanoviska odboru ŽP je patrné, že samotné nedodržení odstupové vzdálenosti stavby nevedlo automaticky k vydání negativního závazného stanoviska, ale odbor ŽP zohlednil i jiné aspekty. V posuzovaném případě ovšem žádné jiné zájmy, které by převážily nad ochranou lesa, nebyly dány a ani žalobci na ně nepoukázali.

[9] Pokud jde o opatření podle § 22 odst. 1 lesního zákona, orgány státní správy lesů uvedly, že je-li stavba umístěna příliš blízko lesa, nelze ji ochránit jinak, než zásahem do lesa (například kácením dřevin), což je však v rozporu s veřejným zájmem na jeho ochraně. Je proto nasnadě s ohledem na princip prevence takovou stavbu nepovolit. V posuzovaném případě jsou stavby umístěny ve vzdálenosti 1,5 metru, respektive 4 metry, od hranice lesního pozemku, avšak *výšková bonita* zde činí 28 metrů. Riziko pádu stromů je dále

umocněno umístěním staveb při patě svahu. Krajský soud s tímto posouzením souhlasil a dodal, že vzhledem k tomu, že se jedná o dodatečné povolení již realizovaných staveb, je vyloučeno hledat kompromisní řešení přijatelné pro obě strany (tj. žalobce a orgán státní správy lesů); v úvahu by proto připadala pouze opatření na úkor lesa. Krajský soud proto uzavřel, že orgány státní správy srozumitelně vysvětlily, proč nebylo možné uložit žalobcům opatření podle § 22 lesního zákona.

[10] Žalobci dále již v odvolání namítali porušení § 2 odst. 4 správního řádu, k čemuž si opatřili souhlasy vydané odborem ŽP z předchozích let (od roku 2011). Krajský soud k tomu uvedl, že žalovaný tyto námitky vypořádal velmi podrobně a uvedl, co odbor ŽP vedlo v jednotlivých případech k udělení souhlasu a proč stejné důvody nenalezl u staveb žalobců; jde o argumentaci přezkoumatelnou a přesvědčivou. Pochybení neshledal krajský soud ani v tom, že se žalovaný nevyjádřil ke všem namítaným případům. Nadto se žalobci proti této argumentaci v žalobě nevymezili a nepolemizovali s ní, pouze zopakovali výčet souhlasů a své výhrady.

[11] Pochybení žalovaného shledal krajský soud v nevyslechnutí navrhovaných svědků. Přisvědčil žalobcům, že návrh na provedení výsledku svědků byl učiněn jasně a bylo z něj patrné, jaká tvrzení jimi měla být prokázána. Žalovaný a krajský úřad měli navrhované důkazy buď provést, anebo zdůvodnit, proč je neprovedli, což neučinili. Krajský soud ovšem dodal, že toto pochybení nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného, jelikož je z něj zřejmé, že i kdyby žalovaný existenci těchto důkazních návrhů reflektoval, neprovedl by je. Dovedl tak ze závěru žalovaného, že skutečnost, že na místě stavby skladu zahradní techniky v minulosti stála jiná stavba (což měly potvrdit výpovědi svědků), není pro orgány státní správy lesů relevantní z pohledu jimi chráněného veřejného zájmu.

[12] Konečně, žalobci namítali, že žalovaný nesprávně uzavřel, že se k podkladům pro vydání rozhodnutí nevyjádřili, neboť tak učinili podáním ze dne 16. 5. 2022. Krajskému soudu nebylo zřejmé, kam tato výtku žalobců směřuje, a proto jen dodal, že toto přehlédnutí žalovaného nezpůsobuje nezákonnost jeho rozhodnutí.

[13] Proti rozsudku krajského soudu podali žalobci (dále jen „stěžovatelé“) společnou kasační stížnost, kterou opírají o důvody vyplývající z § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[14] Stěžovatelé namítají, že se krajský soud dostatečně nezabýval neprovedením navrhovaných důkazů. Tímto pochybením byla zkrácena jejich práva. Dále nesouhlasí se závěrem krajského soudu, dle kterého není pro orgány státní správy lesů podstatné, zda v minulosti stála na témže místě jiná stavba. Naopak, podstatné je zjistit, na základě jakých okolností byla provedena posuzovaná stavba, zda se jedná o stavbu novou, anebo o změnu stavby ve smyslu § 2 odst. 5 stavebního zákona. Stěžovatelé tedy mají za to, že krajský soud postupoval v rozporu s ustálenou judikaturou a prokazatelně zkrátil jejich práva na spravedlivý proces.

[15] Dále krajský soud aproboval nesprávný postup žalovaného, který nereflektoval vyjádření stěžovatelů k podkladům pro vydání rozhodnutí. Toto pochybení má za následek nepřezkoumatelnost a nezákonnost rozhodnutí žalovaného.

pokračování

[16] Krajský soud ani žalovaný nijak nezohlednili, že stěžovatelé při stavbě využili lehkých a doplňkových konstrukcí, které realizovali při maximálním zohlednění požadavků na ochranu lesa. Stavby byly postaveny tak, aby neohrožily funkci lesa, neboť byly použity přírodní materiály, které mají „*nepochybně pozitivní vliv na funkce lesa*“. Konstrukce staveb je provedena tak, aby reflektovala jílovité podloží. Krajský soud a žalovaný nezdůvodnili, proč dospěli ke svým závěrům, čímž nesprávně zjistily skutkový stav. Prvostupňový orgán (není zřejmé, zda měli stěžovatelé na mysli městský úřad nebo odbor ŽP - pozn. NSS) neprovedl šetření na místě a krajský soud jejich závěry jen slepě potvrdil.

[17] Jako zcela absurdní hodnotí stěžovatelé závěry týkající se možného ovlivnění mikroklimatu lokality. Obě stavby se nachází více než třicet metrů od sebe a jejich zastavěná plocha dosahuje přibližně rozměru dvou osobních automobilů. Nejedná se o rozsáhlou zástavbu, posuzované stavby jsou doplňkového charakteru a nedokáží ovlivnit mikroklima. Nadto se nacházejí v lokalitě chatarské oblasti, kde se nachází i mnohem rozsáhlejší stavby. Stěžovatelé dále nesouhlasí s posouzením odstupových vzdáleností staveb od lesa; tento argument neplatí v jiných rozhodnutích prvostupňového orgánu, na která stěžovatelé upozornili ve svém odvolání. V této souvislosti stěžovatelé poukazují na fyzikální zákony a mechaniku těles a uzavírají, že argument „*čím blíže je strom, tím je nebezpečnější*“ je naprosto nesmyslný. Stěžovatelé dále uvádí, že je k uvedenému dále nutné zohlednit také charakter dřevin, respektive skutečnost, že „*koruna stromů je podstatně širší než jejich kmen*“.

[18] Stěžovatelé dále nesouhlasí se závěry žalovaného a krajského úřadu, podle kterých jsou posuzované stavby, umístěné mimo lesní pozemek s nízkou frekvencí pohybu, závažnějším zásahem do lesa než informační panel umístěný přímo v lese. V této souvislosti krajský soud užil pojem „*zdravý rozum*“, ovšem stěžovatelům není zřejmé, co konkrétně je tímto „*měřítkem*“ myšleno. Pokud nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, nebylo možné posoudit vliv staveb stěžovatelů na les, a tudíž bylo vyloučené vydat předmětná závazná stanoviska. Stěžovatelé proto považují napadený rozsudek a rozhodnutí správních orgánů nejen za nepřezkoumatelná, ale také za „*nelogická a absurdní*“.

[19] Dále stěžovatelé nesouhlasí s konstatováním krajského soudu v odst. 32 odůvodnění rozsudku, kde uvedl, že stěžovatelé „*nemají nárok na umístění stavby v části pozemku, která je pro ně nejméně riziková*“. Tento závěr je dle stěžovatelů „*vybočením z elementárních principů právního státu*“. Pokud krajský soud dospěl k závěru, že primárním cílem jednotlivých správních orgánů je izolované stanovisko v úzce vymezené oblasti, aniž by byl akcentována základní práva a svobody občanů, je činnost soudu zcela nadbytečná a společensky zbytná.

[20] Stěžovatelé opakovaně namítají, že jim nebylo umožněno realizovat opatření podle § 22 odst. 1 lesního zákona, k čemuž krajský soud uvedl, že v případě dodatečného povolení staveb je takový postup vyloučen. Tímto závěrem ovšem jen okopíroval premisu „*nepožádal jsi, tak již máš smůlu*“, čímž nepřiměřeně zasáhl do práv stěžovatelů na ochranu vlastnického práva. Stěžovatelé dále upozornili, že na pozemcích sousedících s pozemkem parc. č. XA se nenachází žádné stromy. Závěrem stěžovatelé namítli, že krajský soud souhlasil s nekonzistentním postupem správních orgánů, které na straně jedné konstatovaly negativní vliv posuzovaných staveb, avšak na straně druhé vydaly souhlas na průmyslové objekty ve vzdálenosti 12 metrů od lesa.

[21] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[22] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 s. ř. s.

[23] Kasační stížnost není důvodná.

[24] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], protože v případě její důvodnosti by bylo vypořádání dalších kasačních námitek v zásadě vyloučené. Z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu vyplývá, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za (ne)správné a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za (ne)důvodnou (viz například nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97 a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na www.nalus.usoud.cz) a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Meritorní přezkum rozsudku je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku jeho rozhodnutí.

[25] Z kasační stížnosti je zřejmé, že naplnění kasačního důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. stěžovatelé shledali v podstatě ve všech otázkách, jimiž se krajský soud zabýval; jeho argumentaci vesměs označují za nedostatečnou anebo absurdní. Nejvyšší správní soud v rámci tohoto kasačního bodu zkoumal pouze to, zda je rozsudek srozumitelný a zda se krajský soud zabýval všemi nastolenými otázkami; jejich věcné hodnocení je až předmětem dalšího posouzení.

[26] Nejvyšší správní soud především nesouhlasí s tvrzením, že se krajský soud dostatečně nezabýval neprovedením svědeckých výpovědí, neboť tak učinil v odst. 62 až 65 odůvodnění napadeného rozsudku, kde srozumitelně vysvětlil, proč neshledal tuto námitku důvodnou. K totožnému závěru kasační soud dospěl také při posouzení námitky týkající se nereflexování vyjádření stěžovatelů k podkladům pro vydání rozhodnutí; tím se krajský soud zabýval v odst. 67 až 69 odůvodnění. V této souvislosti lze přitakat závěru krajského soudu, že není zřejmé, jak bylo nesprávným konstatováním žalovaného (viz odst. [13] výše) zasaženo do práv stěžovatelů, neboť v žalobě žádný konkrétní dopad do své právní sféry neuvedli (a neučinili tak ostatně ani v kasační stížnosti). Nejvyšší správní soud k tomuto odkazuje na svou ustálenou judikaturu, z níž se podává, že obsah a kvalita kasační (potažmo i žalobní) argumentace do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale logicky i obsah rozsudku soudu (srov. např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70). Touto optikou lze tedy konstatovat, že se krajský soud touto námitkou (vzhledem k její neurčitosti) zabýval nejen srozumitelně ale i dostatečně. Pokud

pokračování

jde o výtku, že krajský soud postupoval v rozporu s ustálenou judikaturou, čímž zkrátil práva stěžovatelů na spravedlivý proces, jedná o obecnou námitku, z níž není zřejmé, na jakou judikaturu je odkazováno a jak konkrétně bylo do práv stěžovatelů zasaženo; proto se jí nemohl Nejvyšší správní soud blíže zabývat.

[27] Nelze rovněž souhlasit s tvrzením, že by argumentace krajského soudu „*zdravým rozumem*“ byla nesmyslná. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmý argument, dle kterého není možné srovnávat vliv stavby pro uskladnění nářadí na funkci lesa s vlivem informačního panelu. Aniž by Nejvyšší správní soud posuzoval věcnou správnost vypořádání této námitky, souhlasí s krajským soudem, že se jeví nelogické (tedy přičítá se *zdravému rozumu*) porovnávat stavby, které jsou na první pohled zcela odlišné, a to jak svým rozsahem, konstrukcí, tak i svou funkcí. Nadto je evidentní, že argumentací „*zdravým rozumem*“ měl krajský soud na mysli právě neudržitelnost snahy srovnávat na první pohled zcela rozdílné stavby. Zabývat se „*atributy zdravého rozumu*“ (jak požadují stěžovatelé) považuje Nejvyšší správní soud za zcela absurdní. Napadený rozsudek je proto i v tomto ohledu zcela srozumitelný.

[28] Pokud jde o přezkoumatelnost závěrů krajského soudu týkajících se zjištění skutkového stavu věci, i v tomto ohledu má Nejvyšší správní soud za to, že závěry krajského soudu nejsou nepřezkoumatelné. Krajský soud se skutkovým stavem zabýval podrobně a srozumitelně v odst. 25 až 35 odůvodnění svého rozsudku, na které lze pro stručnost odkázat, neboť není úkolem kasačního soudu opakovat jinými slovy argumentaci krajského soudu, lze-li ji považovat za dostatečnou. Není rovněž pravdou, že by krajský soud v odst. 32 odůvodnění dospěl k závěru, že je na věc dopadající právní úprava nedostatečná. Uvedl, že „*zákon neumožňuje ani vodoprávnímu úřadu, ani orgánu státní správy lesů vydat vyjádření v podobě, jakou požadují žalobci [...]*“, z čehož ovšem nelze dovodit jeho nesouhlas s dostatečností právní úpravy. Stěžovatelé v této námitce zcela dezinterpretovali závěry krajského soudu; požadavek, aby krajský soud inicioval změnu zákona je zcela nesmyslný.

[29] Rozporný není ani závěr uvedený v odst. 56 odůvodnění napadeného rozsudku, kde krajský soud uzavřel, že není povinností správních orgánů *výslovně* se zabývat *všemi* případy, na něž stěžovatelé v rámci odvolání poukázali, pokud je zřejmé, z jakých východisek při svých úvahách v nyní posuzované věci vycházel a proč dospěl k danému závěru; to platí zejména za situace, kdy odkazy na jiné případy neobsahovaly dostatečně konkrétní argumentaci o jejich skutkové podobnosti s nyní projednávanou věcí a srovnání užitých argumentů. Nejvyšší správní soud nemá tomuto závěru co vytknout, neboť je zcela v souladu s ustálenou judikaturou (viz například nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43 a ze dne 27. 4. 2022, č. j. 8 Afs 15/2020-85).

[30] Lze tedy uzavřít, že rozsudek krajského soudu není nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je patrné, jaké důvody krajský soud vedly k zamítnutí žaloby a na jakých úvahách založil své závěry. Veškeré argumentační pozice žaloby byly vypořádány, a byť krajský soud *výslovně* nereagoval na všechna v žalobě uvedená tvrzení, postavil proti nim vlastní ucelenou argumentaci, která je jako celek vyvrací. Rozsudek není ani vnitřně rozporný, což dokazuje i to, že s jeho závěry stěžovatelé věcně polemizují. Kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s nebyl naplněn.

[31] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k hodnocení kasačních námitek podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jimiž stěžovatelé namítali závažné deficity dokazování ve správním řízení, které krajský soud dostatečně nerefletoval.

[32] Nejprve se kasační soud zabýval neprovedením navrhovaných svědeckých výpovědí, na jejichž základě mělo být postaveno na jisto, zda se v posuzovaném případě jednalo o stavby nové anebo o změnu stavby dle § 2 odst. 5 stavebního zákona. Touto problematikou se krajský soud zabýval v odst. 29 a také v odst. 62 až 65 odůvodnění svého rozsudku, kde stěžovatelům přisvědčil, že se měly správní orgány navrhovanými důkazy zabývat a buď je provést, anebo uvést důvody, proč je neprovedly. Současně ale dospěl k závěru, že z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že skutečnosti, které měly být cestou navržených důkazů osvědčeny, se netýkají sporné podstaty věci, tedy kolizí posuzovaných staveb a zájmu na ochraně lesa. Nejvyšší správní soud s těmito závěry zcela souhlasí a upozorňuje na § 149 odst. 6 správního řádu, dle kterého *jestliže bylo v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne*. V posuzovaném případě byla žádost o dodatečné povolení staveb zamítnuta na základě negativního *závazného* stanoviska orgánu státní správy lesů. Nebylo proto na místě provádět další dokazování týkající se režimu staveb, jelikož důvodem pro zamítnutí žádosti byl nesoulad záměru se zájmem na ochraně lesa. Provedením dalších důkazů by správní orgány postupovaly v rozporu se zásadou procesní ekonomie a hospodárnosti (srov. též § 6 odst. 1 a § 51 odst. 3 správního řádu).

[33] Pokud jde o okolní stavby, Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že se krajský úřad v potvrzujícím závazném stanovisku dostatečně zabýval případy, na něž stěžovatelé poukázali. Jak již bylo výše nastíněno, není povinností správního orgánu (stejně jako soudu) reagovat na každou jednotlivou námitku, pokud je z jeho argumentace zřejmé, proč námitkám jako celku nepřisvědčil (srov. rozsudky tohoto soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19, či ze dne 18. 12. 2023, č. j. 5 As 256/2022-67). Stejně tak tomu je v posuzovaném případě, kdy nebylo nezbytné, aby se krajský úřad zabýval *všemi* odkazovanými případy; důležité je, že reflektoval distinkci dané věci od věcí odkazovaných. Podstatné pak je (jak již podotkl krajský soud v odst. 57 odůvodnění rozsudku), že stěžovatelé závěry krajského úřadu označili jako nedostatečné, aniž by však s nimi věcně polemizovali. Nejinak tomu bylo také v kasační stížnosti, kdy stěžovatelé opětovně neuvedli žádný konkrétní případ a pouze obecně namítali, že se v okolí nachází (i) průmyslové stavby. Ani tuto námitka tak není důvodná.

[34] Kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) naplněn není.

[35] Ve zbývajících částech kasační stížnosti stěžovatelé uplatňují kasační námitky podřaditelné pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[36] Pokud jde o negativní závazné stanovisko na úseku státní správy lesů, to bylo vydáno zejména z důvodu umístění posuzovaných staveb v těsné blízkosti pozemků plících funkci lesa. Orgány státní správy lesů hodnotily odstupovou vzdálenost jako jedno z nejdůležitějších kritérií ochrany lesa, proti němuž nebyly postaveny dostatečně silné konkurující zájmy, které by převážily nad zájmem na ochranu lesa. Z tohoto důvodu jsou irelevantní námitky týkající se materiálů použitých na stavby či jejich konstrukce. Tvrzený

pokračování

pozitivní vliv staveb na funkci lesa stěžovatelé dostatečně nevysvětlili. Co se týče schopnosti předmětných staveb ovlivnit mikroklima dané lokality, Nejvyšší správní soud souhlasí s argumentací stěžovatelů, že s ohledem na velikost staveb a jejich konstrukci se uvedený závěr jeví *prima facie* jako přinejmenším poněkud problematický či nadnesený. Podstatné nicméně je, že tento argument odbor ŽP použil pouze podpůrně a i bez něj jím vyslovené závěry obstojí.

[37] Stěžovatelé dále ke způsobu vypořádání jejich námitek rozporujících aplikované odstupové vzdálenosti namítali, že „*destrukční síla stromu v úrovni jeho výšky dvaceti metrů je mnohonásobně vyšší než ve vzdálenosti dvou metrů od země*“. Pro neurčitost této argumentace postačí pouze poznamenat, že stromy se nachází nejen při hranici lesa, ale (logicky) také uvnitř lesa. Je proto absurdní posuzovat izolovaně pouze možné důsledky dopadu stromů ve vzdálenosti 1,5 metrů (potažmo 4,5 metrů) od posuzovaných staveb.

[38] Zcela lichá je i argumentace stěžovatelů týkající se informačního panelu. I v tomto ohledu Nejvyšší správní soud zcela souhlasí s názorem správních orgánů i krajského soudu, že nelze rozumně srovnávat tyto dvě zcela odlišné stavby, a to i z pohledu jejich možného negativního vlivu na funkci lesa. Na str. 7 rozhodnutí žalovaného bylo srozumitelně vysvětleno, že v případě informačního panelu „*se jedná o velmi malý prvek nevyžadující v podstatě žádný zábor*“; jde tedy o typově zcela jinou stavbu, než jsou stavby stěžovatelů. Optikou jejich argumentace by bylo možné dospět k absurdnímu závěru, že v lese není možné umisťovat ani například odpočívadla či naučné nebo turistické stezky, neboť potenciálně mohou kolidovat s veřejným zájmem na ochraně lesa.

[39] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou, v níž stěžovatelé nesouhlasili se závěrem krajského soudu uvedeným v odst. 32 odůvodnění napadeného rozsudku, že neexistuje nárok na umístění stavby v části pozemku, která je (z pohledu negativního vlivu na funkci lesa) nejméně riziková. Především není zcela zřejmé, co stěžovatelé tomuto závěru vytýkají. Krajský soud zcela správně a srozumitelně konstatoval, že stavební úřad je vázán žádostí, tak, jak je mu podána. Předmět správního řízení zahajovaného na návrh určuje navrhovatel (§ 45 odst. 1 věta první správního řádu) a správní orgán je tímto vymezením vázán. Nemůže se proto *in concreto* v řízení o dodatečném povolení stavby zabývat různými (myšleno jinými) variantami pro umístění stavby, než jak se toho domáhají žadatelé (stěžovatelé). Pokud není možné stavbu povolit v místě specifikovaném v žádosti, je nucen žádost zamítnout. Jinak řečeno, není-li možné (dodatečně) povolit stavbu na konkrétním místě dle žádosti z důvodu jejího rozporu s veřejným zájmem (zde se zájmem na ochranu lesa), není na stavebním úřadu, aby stavebníkům nabízel jiné možnosti jejího umístění. Tímto postupem by nepřipustně zasáhl do dispozičních práv účastníků řízení. Nadto je nutno dodat, že se v posuzovaném případě jedná o *dodatečné* povolení již existujících (tj. umístěných) staveb. Argumentace stěžovatelů ohledně umístění stavby v méně rizikové části pozemku je proto absurdní, neboť by předpokládala možnost přemístění staveb.

[40] Konečně, i pokud jde o možnost uložení opatření podle § 22 odst. 1 lesního zákona, Nejvyšší správní soud zcela souhlasí s posouzením krajského soudu. Jak již bylo výše opakovaně uvedeno, v projednávaném případě se jednalo o *dodatečné* povolení staveb, tedy staveb již vybudovaných. Není proto již možné uložit opatření, která by bylo možné do staveb zakomponovat, či jejich výstavbu jakkoli podmínit. Jediným řešením by proto

bylo uložení opatření na úkor lesa, například kácení dřevin, což by představovalo z povahy věci negativní zásah do funkce lesa. Je patrné, že správní orgány při posouzení případu nad uložení opatření uvažovaly, avšak dospěly k závěru, že ve fázi, kdy stavby již byly realizovány konečným způsobem v konkrétním místě, není možné takové opatření uložit. I tato námitka byla krajským soudem (stejně jako správními orgány) posouzena dostatečně a správně.

[41] Lze tedy konstatovat, že není naplněn ani kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[42] Pokud jde o námitku týkající se neprovedení šetření na místě, ta nebyla v řízení před krajským soudem uplatněna, ačkoli v tom stěžovatelům nic nebránilo. Jde tedy o námitku nepřipustnou (§ 104 odst. 4 s. ř. s.) a Nejvyšší správní soud se jí proto nemohl věcně zabývat. Ke stejnému závěru kasační soud také dospěl u námitek týkajících se existence průmyslových staveb v blízkosti lesa.

[43] Vzhledem k tomu, že kasační stížnost není důvodná, Nejvyšší správní soud jí za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine*, s. ř. s. rozsudkem zamítl.

[44] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelé byli v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšní, právo na náhradu nákladů řízení jim nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka - žalovaného - v jeho případě nebylo zjištěno, že by mu v souvislosti s daným řízením vznikly náklady převyšující jeho běžné administrativní výdaje spojené s jeho procesním postavením. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. ledna 2025

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu